

Література

1. Бален А.П. Музей как фактор развития культурно-познавательного туризма / А. П. Бален, С.Г. Нездойминов // Крымский экономический вестник. – 2014. – № 5 (12). – С. 5-7.
2. Боднарук Я. Музей ґрунтознавства / Я. Боднарук // Наш дім. – 2007. – № 7. – С. 6.
3. Вільчинський А. Музейний туризм в аспекті розвитку туристичного потенціалу в межах Тернопільського Придністер'я / А. Вільчинський // Рекреаційна географія і туризм. Наукові записки. – 2012. – №1. – С. 170-174.
4. Малиновський А. С. Університету – 85 років. Сучасне, майбутнє. / А. С. Малиновський. – Житомир, 2007. – С.16-17.
5. Головне управління статистики у Житомирській області. Статистична інформація: Заклади культури та мистецтва. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.zt.ukrstat.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Житомирського національного агроекологічного університету [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.znau.edu.ua/>.
7. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. – К.: Знання, 2011. – 334 с.
8. Цимбала О.С. Музей як складова туристичної інфраструктури Львова / О.С. Цимбала // «Сучасні особливості формування і управління інноваційним потенціалом регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу» : Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. 15-17 жовт. 2015 р., м. Тернопіль. – С. 96-99.
9. Чупрій Л. В. Стан та проблеми музейної справи в Україні [Текст] // Музеї України. – 2010. – №2. – С. 2-4.
10. Шипунова В.О. Музейні об'єкти Кривого Рогу як один із видів індустриально-туристичних ресурсів міста / В.О. Шипунова, Т.А. Казакова // Туризм: реалії та перспективи сталого розвитку [електронне видання] : матеріали доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 23–24 жовт. 2014 р.). – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – С. 335-337.

Summary

T.M.Chernyshova, O.F. Dunaievska. **The Contribution of Zhytomyr National Agroecological University to the Development of Zhytomyr Museums.**

There are four museums created and operating now in the Zhytomyr National Agroecological University. They have over 500 specimens, like the world's soils, minerals, as well as the unique pieces of the petrified wood, plant imprint of the stone period on the coal, and gypsum rose. Museum of the University's History tells about the past of the university and its prominent alumni. The Museum of Environmental Education counts more than three hundred showpieces and has eight exhibitions aimed at the radioecological education, socio-environmental education, and ecology of flora and fauna. There is also the Anatomical and Morphological Museum operating since 2008. Its collection contains different types and species of animals; some exhibits demonstrate anatomical defects. All museums of the university are used in the educational process of students of all faculties. Regular visitors of museums are the school children, guests of the university, and participants of the conferences and meetings. The museums contribute to the of patriotic and environmental education, popularize the scientific knowledge, and play a significant role in the students' studying and training of highly qualified workers.

Keywords: museum, tourism, object, display, university.

УДК 911.3 : 504.03 (477.52)

Г.О. Кришталь

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНА ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

У статті проаналізовані перспективи розвитку екологічного туризму на Сумщині, охарактеризована система природно-заповідних територій області та розглянуті основні проблеми розвитку екологічного туризму.

Ключові слова: екологічний туризм, екотуристична діяльність, природні пам'ятки, природне середовище.

Постановка проблеми. На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України одним найперспективніших напрямків, що динамічно розвивається, став туризм. Він забезпечує приток валютних надходжень до бюджету країни, демократизацію суспільства, підвищення культурного рівня людей. На сьогоднішній день ринку туристичних послуг притаманна динамічність та диверсифікація, позначена виникненням нових видів та форм туризму [4]. Інтерес до традиційних видів поступово знижується, тоді як превалюючого значення почали набувати екологічний, сільський, науковий, конгресний, виробничий, діловий, що об'єднані спільним поняттям «альтернативний туризм». Так, новим видом діяльності, що швидко поширюється в Україні, став «екологічний туризм».

Екологічний туризм є новим поняттям у туристичній діяльності. Сучасні тенденції негативного впливу на природу, нераціональне використання її ресурсів згодом призведуть до її руйнування. Оптимальним і ефективним механізмом стримування таких негативних процесів є екологічний туризм. Тому особливої актуальності набуває суспільно-географічне дослідження ресурсної бази, явищ, процесів, виявлення тенденцій і закономірностей геопросторової організації екологічного туризму у Сумській області.

Метою дослідження є виявлення основних тенденцій, перспектив та проблем розвитку екологічного туризму в Сумській області.

Виклад основного матеріалу. Екологічний туризм або його ще називають «екотуризмом» поступово набуває поширення у сучасному світі. Цей напрямок туристичної діяльності виник у США у середині 80-х років ХХ століття. Основним фактором розвитку екологічного туризму є прагнення людей під час відпочинку долучитись до природи, мати можливість дихати чистим повітрям, вживати екологічно чисті продукти, пити і купатись у чистій воді, отримувати естетичну насолоду від споглядання природних ландшафтів.

В Україні екологічний туризм перебуває на початковій стадії розвитку. Його сучасний стан і перспективи достатньо глибоко висвітлені у працях Н. Гордецької, Ф. Заставного, Ю. Зінько, М. Костиці.

Становлення екотуризму обґрунтовується тим, що він може сприяти економічному розвитку країни, забезпечити збереження ландшафтного різноманіття та розв'язати соціально-економічні проблеми українського села. Для розвитку екологічного туризму найбільш сприятливими є території національних і ландшафтних парків, де поєднується відпочинок із пізнанням природи.

Таким чином, екологічний туризм (екотуризм) – це туристична діяльність, що полягає у пізнанні особливостей малозмінених природних і традиційних культурних ландшафтів за умови збереження ландшафтного різноманіття [1].

Важливими умовами для розвитку екологічного туризму є наявність національних парків, природних заповідників та заказників, завдання яких полягає в охороні та збереженні природних комплексів, що мають екологічну, історичну та естетичну цінність. Великі перспективи розвитку екологічного туризму має Сумська область, оскільки вона володіє достатнім вмістом природних ресурсів. Так, природно-заповідний фонд області налічує 260 заповідних територій та об'єктів загальною площею 176508,7 га, що становить 7,4% від площі облас-

ті. Відсоток «заповідності території» області дещо вищий від середнього показника по Україні – 6,3%, проте значно нижчий за середньоєвропейський рівень.

На сьогодні мережа природно-заповідних об'єктів області представлена 9 категоріями з одинадцяти, що існують в Україні. Серед об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення в області: два національні природні парки, природний заповідник, 10 заказників та 6 об'єктів загальнодержавного значення інших категорій. Серед об'єктів місцевого значення: 1 регіональний ландшафтний парк, 90 заказників, 98 пам'ятки природи, 20 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, 3 ботанічних сади, 3 дендропарки, 26 заповідних урочищ [2] (рис.1).

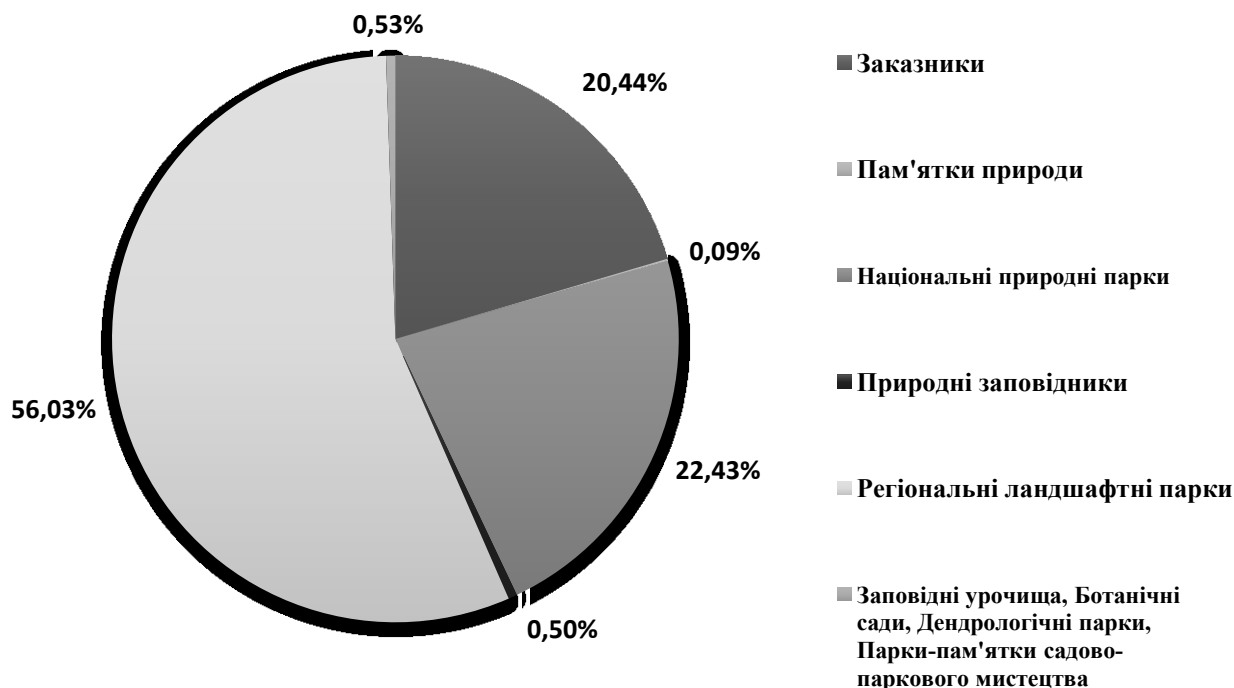

Рис. 1. Розподіл площі об'єктів природно-заповідного фонду за категоріями

Для розвитку екологічного туризму на Сумщині повинна розроблятися спеціальна схема господарювання на природоохоронних територіях, яка б включала створення доріжко-стежкової мережі, туристичних трас (піших, велосипедних), які б проходили через особливо цінні природні чи культурні об'єкти парку. Вони мають включати облаштування місць для відпочинку та ночівлі, впорядкування майданчиків, притулок на випадок негоди, заготівля дров для вогнищ, сміттєзбірників, автостоянок. Необхідно передбачити столики та лавочки, на яких можна розміститися за обідом, а також місця особистої гігієни. Особливе значення має гармонійне вписання цих об'єктів у довкілля, без нанесення йому шкоди. Іншим природним туристичним ресурсом Сумської області є її ліси. Лісистість території (відношення покритої лісом площі до загальної площі регіону) становить 17,8%. Значна частина лісового фонду області розташована в зоні Північного Українського Полісся, куди відносяться Середино-Будський, Шосткинський, Ямпільський та Глухівський райони, менше – в зоні Лівобережного лісостепу: Охтирський, Лебединський, Тростянецький, Роменський, Краснопільський. Із деревних порід переважають сосна та дуб Найцін-

нішими для туристичного використання і оздоровлення є соснові ліси. Перебування в них позитивно впливає на дихальну, кровоносну та імунну системи [3].

Незважаючи на всі позитивні сторони становлення екологічного туризму на Сумщині, його розвиток стримують здебільшого економічні й організаційні причини. Серед економічних причин можна виділити відсутність початкового капіталу для створення екоцентрів, відсутність засобів на проведення рекламної компанії. До організаційних причин можна віднести обмеженість туристичних маршрутів у місцях екологічного туризму та кваліфікованих спеціалістів в області екотуризму, недостатність інформаційного забезпечення маршрутів (стендів, схем, буклетів).

Висновки. Дослідження засвідчує, що екологічний туризм на Сумщині має перспективи, існує відповідний природно-заповідний фонд, але потрібні законодавче забезпечення, організаційна та інвестиційна підтримка.

Література

1. Галькін Л.І. Стан та перспективи розвитку екологічного туризму в Україні / Л.І. Галькін // Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. – 2015. – № 3. – С. 189-192.
2. Природно-заповідний фонд Сумської області: атлас-довідник / Г.І. Дудченко, О.Ю. Карлюкова, І.О. Кулижко, С.М. Панченко. – Київ: ТОВ «Українська Картографічна Група», 2016. – 93 с.
3. Сумське обласне управління лісового та мисливського господарства (Лісовідновлення та лісорозведення) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sumylis.gov.ua/narpyamki-diyalnosti/lisovidnovlennya-ta-lisorozvedennya.html>.
4. Сюткін С.І. Формування нових рекреаційних потреб населення / С.І. Сюткін // Наукові записки СумДПУ імені А.С. Макаренка. Географічні науки. – Вип. 7. – 2016. – С. 140-144.

Summary

H.O. Kryshstal. Social and Geographic Assess the Prospects for Development of Ecological Tourism in the Sumy Region.

The article analyzes the prospects for development of ecological tourism in Sumy region, described the system of nature protection areas of the region and the basic problems of the development of ecological tourism.

Keywords: *ecotourism, ecotourism activities, natural attractions, natural environment.*

УДК 359.09

І.Г. Смирнов

ІМІДЖМЕЙКИНГ ТА БРЕНДИНГ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ МІСЬКОГО ТУРИЗМУ)

Розкрито концептуальні засади брендингу міста у міському туризмі. Визначено особливості міського туризму як комплексного різновиду туризму. Наведено основні етапи розробки та реалізації стратегії туристичного брендингу міста та охарактеризовано їхній зміст. Надано приклади з української туристичної практики. Розкрито особливості туристичного іміджу та туристичного бренду міста, як туристичного осередку з підвищеною концентрацією туристів. Викладено концептуальні засади іміджмейкінгу та брендингу міста, як процесів формування іміджу міста та розробки його бренду з розкриттям шляхів і засобів їхнього ринкового просування у взаємозв'язку. Наведено приклади з світової практики іміджмейкінгу та брендингу міст, як туристичних дестинацій та туристичних об'єктів